

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-764

27.8.2021

Jernbanepersonalets Forsikring Gjensidig

Bygning - innbo (kombinert)

Sopp og råte – følgeskade etter en dekningsmessig skade? – kontraktsmedhjelperansvar?

Sikrede hadde en vannlekkasje i boligen i 2019. Denne var dekningsmessig under forsikringen, og utbedring ble gjennomført av firma R. I forbindelse med en annen skadesak i 2020, oppga sikrede at han følte et *"ubehag"* i boligen, og sikrede mistenkte at dette skyldtes mugg. Det ble avdekket sopp- og råteskader, og sikrede anførte at dette skyldes feil ved utføringen av arbeidene som firma R. foretok i 2019. Sikrede har krevd at selskapet dekker utbedring av forholdene, og vist til at dette var følgeskader av en dekningsmessig skade, og at selskapet uansett måtte være ansvarlig for feil utført av firma R. Selskapet har avvist kravet og vist til unntak i vilkårene for skader som skyldes sopp og råte. Nemnda kom til at selskapet ikke var ansvarlig for sopp- og råteskadene, herunder at det ikke forelå dokumentasjon på at selskapet hadde vært kontraktspart i den opprinnelige skadesaken.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for sopp- og råteskader.

Sikredes forsikring omfatter bl.a.:

4. HVILKE SKADER SOM ERSTATTES

4.1 FELLESREGLER

Med skade forstås også tap av ting, avbruddstap, og utgifter nevnt i punkt 3. Skade må inntreffe plutselig og uforutsett. Utgifter til vedlikehold og/eller forbedringer erstattes ikke. Verdiforringelse etter skadereparasjon dekkes ikke.

(...)

4.4 VANN OG ANNEN VÆSKE

4.4.1 Skade erstattes når den skyldes

(...)

- Vannskade på tilstøtende rom som følge av utett våtrom, dekkes selv om skaden på våtrommet ikke er erstatningsmessig.

4.4.2 Skade som ikke erstattes

(...)

- Skade ved sopp og råte.

(...)

4.11 ANNEN SKADE PÅ BYGNING

4.11.1 Skade som erstattes

Annen plutselig og uforutsett skade på bygning og som ikke er nevnt i punkt 4.2 – 4.10. Samtlige unntak og begrensninger, som er nevnt i punkt 4.1 – 4.10 gjelder også her.

4.11.2 Skader som ikke erstattes.

(...)

Skade som skyldes kjæledyr, insekter, bakterier, sopp eller råte

(...)

5.1.2 Alternative oppgjørsmåter

Selskapet kan avgjøre hvilke av følgende oppgjørsformer som skal benyttes i erstatningsoppgjøret

- kontantoppgjør
- reparere/utbedre skaden til tilsvarende, eller i vesentlig tilsvarende stand, som før skaden
- gjenanskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende ting, etter pris på skadedagen
- gjenoppføre tilsvarende bygning

Sikrede hadde en vannlekkasje i boligen i 2019. Utbedring av vannskaden ble gjennomført av firma R. Tvist mellom sikrede og selskapet i anledning skadesaken ble behandlet av Finansklagenemnda Skade i FinKN 2020-413.

Etter et branntilløp 2.1.20 var sikrede i kontakt med selskapet, som skriver følgende i et notat datert 8.6.20:

Tm har vært på ny befaring hos Ft etter at han mistenker mugg. TM finner ingen gode svar på hva eller hvorfor kunden merker ubehag ved å være i egen bolig. Han klarer ikke å avklare noe uten å gjøre større inngrep i gulvkonstruksjonen. Tm har anbefalt FT å eventuelt ta noen muggsopp prøver i boligen for å se hva som kan være årsak. Tm lager en liten rapport på dette.

Takstmann B. oppga følgende i melding til selskapet den 4.6.20:

(..) jeg finner ingen gode svar på hva eller hvorfor kunden merker ubehag ved å være i egen bolig. Jeg klarer ikke å avklare noe uten å gjøre større inngrep i gulvkonstruksjonen. Jeg har anbefalt han å eventuelt ta noen muggsopp prøver i boligen for å se hva som kan være årsak. Når det er sagt så kan det ikke avklares noen årsak i denne saken før det er åpnet en del av konstruksjonen. Jeg mener at det eneste og mest nærliggende er muggsopp/fukt som følge av forrige skade ved sluk i bad.

Rapport fra takstfirma M. datert 16.7.20 sier følgende:

1.1 Bakgrunn

Det ble våren 2019 oppdaget en lekkasje fra sluket i dusjen. I etterkant av dette ble dusjsjonen avdekket ned til bjelkelag og det ble satt opp vifte for å tørke ut den underliggende blindkjelleren, da det hadde samlet seg vann på radonsperren. I rapport fra (firma R.) (datert 13.06.2019) står det at det er gjenværende mugg i ukjente deler av gulvkonstruksjonen som bør kartlegges videre. I skadetakstrapport fra T. (datert 04.07.19) as er det oppgitt at skaden omfatter muggsoppvekst under flere rom i boligen og at det er indikasjon på fukt under flere rom.

På nyåret 2020 oppsto det en brann på et av soverommene i boligen. Ved sanering av disse skadene observerte beboer misfarging på konstruksjonene, som han mistenker er forårsaket av muggsopp. Huseier er videre kjent med at det var en større vannskade på kjøkkenet i 2015. Gulvet ble da åpnet og konstruksjonene tørket over en 6 måneders periode.

Huseier får helserelaterte plager av å oppholde seg i boligen og lurte derfor på om skadehistorikken og gjenværende muggsoppvekst i konstruksjonene kan være årsaken til dette. Takstfirma M. har derfor undersøkt om det er spredning av muggsopp fra lav blindkjeller og om det er unormale forekomster av muggsopp i romluften i utvalgte rom i boligen.

(...)

3. Vurdering

Måling av relativ luftfuktighet ved befaringen viste at det ikke er gode vekstforhold for muggsopp i området under bad. Dette tyder på at fuktigheten fra lekkasjen har tørket ut. Luften i blindkjelleren er noe fuktigere enn uteluften, men anses likevel som normale i denne type konstruksjon i sommerhalvåret.

Luftprøver i boligen viser at det er spredning av muggsopp via tilfarergulvet. Det er avvik i mengde muggsopp i prøve tatt av gjennomføring ved peis og avvik i artssammensetning i øvrige prøver, sett i sammenligning med utelufta. Artssammensetningen i boligen er typisk for fuktskadede konstruksjoner.

Basert på opplysninger fra rapporter fra firma R. (datert 13.06.2019), T. (datert 04.07.19) og opplysninger fra huseier skyldes trolig spredningen av muggsopp tidligere kjente skader i boligen som ikke har blitt tilfredsstillende sanert. Det er da spesielt mistanke til spredning fra blindkjeller / bjelkelag. Hvis vann ved lekkasjen har blitt liggende på oversiden av radonsperren i noe tid (ca 1-2 uker) uten mulighet for uttørring vil risikoen for at det oppstår vekst av muggsopp på organiske materialer være svært høy. Videre avklaring av dette anbefales sterkt, og dette krever tilgang til blindrommet.

Sikrede krever dekning for muggsoppskader som følgeskade etter vannlekkasjen som var dekket etter forsikringsvilkårene. Det var selskapet som bestilte firma R. ved utbedring av den tidligere vannskaden. Muggsoppen måtte uansett anses som en følgeskade etter vannlekkasjen som var dekket etter forsikringsvilkårene.

Selskapet avviser ansvar og viser til at vilkårene har unntak for skade som skyldes bakterier, sopp eller råte. Selskapet var heller ikke part i saken, og sikrede må rette sitt krav direkte til firma R.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for soppskader.

Nemnda ser først på spørsmålet om soppskadene er omfattet av forsikringen som følgeskade av tidligere vannskade.

Sikredes forsikring omfatter bl.a. "Vannskade på tilstøtende rom som følge av utett våtrom, ... selv om skaden på våtrommet ikke er erstatningsmessig". Nemnda forstår saken slik at sikrede hadde en slik vannskade, som ble dekket av forsikringen og reparert av R. Ifølge taksten skyldes de nye skadene at denne tidligere skaden ikke ble tilfredsstillende sanert. Dette betyr at soppskadene dels er en følge av et tidligere forsikringstilfelle – vannskadene –dels av feil under reparasjonen av disse skaden. Vilklårene har imidlertid unntak for "Skade ved sopp og råte". Dette unntaket gjelder etter ordlyden uansett om soppskadene er en del av den opprinnelige vannskaden eller om soppskaden er en følgeskade etter en tidligere vannskade som ikke ble tilstrekkelig godt reparert. En slik tolkning følger også av sammenhengen mellom den ansvarsbærende klausulen for vannskade og unntaket. Sopp- og råteskader som følge av annen årsak enn vannskade er ikke omfattet av den aktuelle forsikringen, og det vil da ikke være nødvendig med noe unntak.

Det følger av forsikringsbeviset at forsikringen dekker sopp- og råteskader gjennom forsikring i Norsk Hussopp Forsikring som er et eget forsikringsselskap. Selskapet gjorde sikrede oppmerksom på dette ved melding av 24.8.20 hvor sikrede ble anbefalt å melde inn skadesaken dit, og legge ved rapporten fra Mycoteam.

Sikrede anfører videre at selskapet svarer for R.s mangelfulle reparasjon, og at de derfor er part i reklamasjonssaken. Sikrede viser til at det er selskapet som har bestilt R., inngått avtale med R. og betalt. Det er også angitt i vilklårene at det er selskapet som bestemmer hvilken leverandør som skal benyttes til reparasjon ved en forsikringssak. Selskapet som kontraktspart må da følge opp reklamasjonen.

Selskapet avviser at det er kontraktspart og opplyser at det har rekvirert R. på vegne av S. og R.

Ytelsen under en forsikringsavtale er å finansiere en skade når den oppstår. Det er ikke en naturlig del av denne ytelsen å foreta en reparasjon, og det er også usikkert hvor langt selskapet kan gå i å

tilby slike tjenester innenfor sin konsesjon. Men dersom selskapet har påtatt seg å forestå reparasjonen og herunder engasjerer R., kan det bli ansvarlig for R. som kontraktsmedhjelper. Det følger av forsikringsvilkårene at selskapet kan avgjøre om skaden skal repareres eller om det skal utbetales kontanterstatning, men dette er ikke det samme som at selskapet påtar seg å reparere. Selskapet kan også velge reparatører det har avtale med for å få gunstig pris. I så fall fungerer selskapet som en mellommann, og ikke som en kontraktspart. Skal selskapet fungere som kontraktspart må det foreligge en oppdragsavtale signert av selskapet, og faktura utstedt fra reparatøren til selskapet. Selskapet har vist til at fakturaen var utstedt til sikrede, og dette er ikke bestridt. I så fall er det ikke fremlagt dokumentasjon på at selskapet er kontraktspart i denne saken.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).